

„Diamanty na vaše polia“

Predstavenie kompletného portfólia odrôd spoločnosti Limagrain odštartoval Ing. Stanislav Doležal, vedúci marketingu a registrácie odrôd obilnín, strukovín a ľanu spoločnosti Limagrain. Pre názov svojej úvodnej prednášky využil asociáciu s tzv. „diamantovým radom“ jarných sladovníckych jačmeňov, ktorý je bezprostredne spätý so Šľachtiteľskou stanicou v Hrubčiciach. Ako uviedol, genetika „diamantového radu“ je zastúpená aj v odrodách holandského a anglického šľachtenia Limagrainu, teda aj vo výkonných a kvalitných odrodách LG Tosca a Overture. Obe sú žiadané pestovateľmi ako aj spracovateľmi.

Ing. S. Doležal, vedúci marketingu a registrácie odrôd obilnín, strukovín a ľanu spoločnosti Limagrain, predstaviť výkonné a kvalitné odrody sladovníckeho jačmeňa LG Tosca a Overture.

Kvalita v tandeme s úrodou

LG Tosca je relatívne nová odroda s výberovou sladovníckou kvalitou (8,5 bodu) – zaregistrovaná v roku 2021 slovenským ÚKSÚP-om, pre ktorú je charakteristická špičková výkonnosť ako v sladovníckej kvalite tak v úrode. Na Slovensku sa množiteľskými plochami dostala na druhú pozíciu. Z hľadiska sladovní, pre ktoré je slad najmä exportným artiklom – je zaujímavá pre vysokú hodnotu extraktu (84,1 percenta), vysoký stupeň prekvaseňia (83,2 percenta) a nízky obsah betaglukánu, ktorý priaznivo ovplyvňuje filtrovateľnosť piva. „Sú to dôvody, pre ktoré sa dostala na Zelenú listinu spoločnosti Heineken Slovensko Sladovne. Taktiež je vykupovaná spoločnosťami LYCOS-Trnavské sladovne a Plzeňský Prazdroj,“ informoval o jej uplatnení S. Doležal a zároveň poukázal na výsledky dosiahnuté v pokusoch SDO v ČR (Systém odporúčaných odrôd), v ktorých v úrode predného zrna dosiahla 105 až 128 percent v ošetrených variantoch,

pričom výborné si viedla aj v neošetrených variantoch (99 až 105 percent). Veľmi dobré skúsenosti s pestovaním odrôd LG Tosca majú v spoločnosti Agro-Valaliky, kde v suchom roku 2022 dosiahli 5,3 tony z hektára. Podobne výborné výsledky v úrode aj kvalite dosiahla v súťaži Pestovateľských technológií v Kroměříži, v ktorých obsadila tretie miesto. Podľa S. Doležala v dosahovaní nadpriemerných úrod LG Tosca napomáha veľmi dobrý zdravotný stav, založený na rezistencii proti múčnatke (gén *mlo*) a veľmi dobrej odolnosti proti listovým škvrnitostiam.

Jednotka na trhu

Nadalej najpestovanejšou sladovníckou odrodou jačmeňa jarného na Slovensku je Overture s výberovou sladovníckou kvalitou založenou na vysokom extrakte a vysokom stupni prekvaseňia. Zaradená je na Zelenú listinu spoločnosti Heineken – v sezóne 2022/2023 s viac ako 50-percentným podielom na nákupe jarného jačmeňa. Je taktiež vykupovaná

spoločnosťami LYCOS – Trnavské sladovne, Plzeňský Prazdroj Slovensko, Sladovníkami v Michalovciach a Leviciach. Nadpriemerné úrody dosahuje vo všetkých výrobných oblastiach. Podiel predného zrna je na úrovni 90 – 95 percent, čomu odpovedá vysoká HTZ na úrovni 48 gramov. Prednosťou je aj veľmi dobrý zdravotný stav, rezistencia proti múčnatke zabezpečená génom *mlo* a vysoká odolnosť proti hnejdej škvrnitosti a hrdzi jačmennej. Dlhoročné veľmi dobré skúsenosti s odrodou Overture majú v podniku Triticum Vráble, kde z výsevu na jeseň na 130 hektároch dosiahli úrodu 7 až 7,5 tony z hektára. Podľa S. Doležala je Overture zárukou špičkovej kvality, dobrej úrody a istoty odbytu.

Slovensko víta Stamgasta a Slovana

Z hrubčického šľachtenia vzišli dve zaujímavé novinky, ktorými sú LG Stamgast a LG Slovan. Odrôda LG Stamgast s registráciou v roku 2021, je podľa Ing. Zdeňka Šon-

ský – v úrode v porovnaní s kontrolami dosiahla až takmer 120 percent v ošetrenom variante. V kvalite je porovnateľná s etablovanou odrodou Malz, vyznačuje sa vysokou hodnotou extraktu. Podobne ako LG Stamgast aj LG Slovan má veľmi dobrý zdravotný stav. Z agronomických vlastností zaujme veľmi dobrou odolnosťou proti poliehaniu, vysokým podielom predného zrna, pričom HTZ dosahuje takmer 50 gramov. LG Slovan je odporúčaný na výrobu tradičných typov piva.

Osvedčené a žiadané odrody jačmeňa jarného

„Predovšetkým o kvalite je stredne vysoká odroda jačmeňa jarného Tango so špičkovou sladovníckou kvalitou a dobrou odolnosťou proti poliehaniu. Vyznačuje sa veľmi dobrým zdravotným stavom (gén *mlo*). V štátných odrodových skúškach (ÚKSÚP, ÚKZÚZ) dosiahla najvyššie hodnotenie kvality (USK 9), extrakt na úrovni 83,4 percenta, stupeň prekvaseňia 83,4 percenta,“ uviedol Ing. Martin Štrba, obchodný manažér obilnín pre Slovenskú republiku k jednej z najkvalitnejších odrôd jačmeňa zo šľachtenia Limagrain, ktorá je štvrtá najpestovanejšia na Slovensku, nakupovaná všetkými sladovníkmi pôsobiacimi na slovenskom trhu. Veľmi dobrú skúsenosť s jesenným výsevom odrôd Tango majú v spoločnosti Agromarkt Nýrovec, kde v tomto roku dosiahla až o dve tony vyššie úrody v porovnaní s výsevom na jar.

K najpestovanejším odrodám v Česku a na Slovensku patrí odroda Laudis 550 – preferovaná spoločnosťami Plzeňský Prazdroj Slovensko, Lycos-Trnavské sladovne, Tatranská sladovňa, Sladovňa Sessler a Sladovňa Michalovce. Z hrubčického šľachtenia vzišla odroda LG Ester, ako zdôraznil M. Štrba patrí medzi najú-

rodnejšie odrody jačmeňa v sortimente s veľmi dobrým zdravotným stavom a dobrou odolnosťou proti poliehaniu. Aktuálne je zaradená v prevádzkovom overovaní viacerými sladovníkmi. Svoje kvality ako aj úrodnosť potvrdila v suchom roku 2022, napr. v lokalite Veľké Ripňany dosiahla 8,24 tony z hektára v prípade založenia porastu na jeseň.

K pestovateľsky zaujímavým odrodám jačmeňa na Slovensku patrí naďalej odroda Kangoo, o ktorú pretrvávajú vysoký záujem zo strany spracovateľov pre vysoký stupeň extraktu a vysoký stupeň prekvaseňia.

LG Belcanto – najúrodnejší jarný jačmeň na trhu

„Napriek tomu, že LG Belcanto je ponúkaná ako krmná odroda jačmeňa jarného, môže sa využiť aj na výrobu sladu. Je určená pre tých pestovateľov, ktorí sú zameraní na dosiahnutie čo najvyššej úrody,“ uviedol S. Doležal. Je to perspektívna odroda, ktorej jednoznačnou prednosťou je dosahovanie nadpriemerných úrod aj v horších podmienkach či rokoch, čo potvrdila v pokusoch naprieč Slovenskom. Konkrétne počas trojročného skúšania slovenským ÚKSÚP-om dosiahla 112 až 115 percent na kontrolnej odrode, t. j. +0,93 tony z hektára. Výborne si viedla aj v pokuse SDO, kde sa stala najúrodnejšou odrodou vo štvorročnom priemere úrod 2018 – 2021. Podobne v pokusoch v lokalite Veľké Ripňany, kde dosiahla 9,06 tony z hektára pri založení porastu na jeseň. „Ide o plastickú odrodu vhodnú do všetkých výrobných oblastí, vyznačuje sa veľmi dobrým odnožovaním, celkovo má výborný zdravotný stav a dobrú odolnosť k poliehaniu, je vhodná aj pre ekologické poľnohospodárstvo,“ dodal S. Doležal.

VIERA UVÍROVÁ
FOTO – AUTORKA

Z hrubčického šľachtenia vzišli dve zaujímavé novinky LG Stamgast a LG Slovan, o kvalitách ktorých informoval Ing. Z. Šonský, vedúci manažér divízie hustosiatych plodín.

Predovšetkým o kvalite je stredne vysoká odroda jačmeňa jarného Tango so špičkovou sladovníckou kvalitou a dobrou odolnosťou proti poliehaniu, uviedol Ing. M. Štrba, obchodný manažér obilnín pre SR.